

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

16.4.2009

B6-0189/2009

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 103 lõikele 2

Esitaja(d): Martin Schulz, Harlem Désir, Robert Goebbels, Pervenche Berès ja Elisa Ferreira

fraktsiooni PSE nimel

G20 tippkohtumise järeldused

Euroopa Parlamendi resolutsioon G20 tippkohtumise järelduste kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 2. aprillil 2009 Londonis toimunud G20 tippkohtumise järeldusi;
 - võttes arvesse 15. novembril 2008 Washingtonis tehtud G20 deklaratsiooni;
 - võttes arvesse 19. ja 20. märtsil toimunud Euroopa Ülemkogu kevadise kohtumise eesistuja järeldusi Euroopa majanduse taastamise kohta;
 - võttes arvesse oma 11. märtsi 2009. aasta resolutsiooni Euroopa majanduse taastamiskava kohta (A6-0063/2009);
 - võttes arvesse komisjoni 4. märtsi 2009. aasta teatist kevadisele Euroopa Ülemkogule Euroopa majanduse elavdamise kohta (KOM(2009)0114);
 - võttes arvesse Jacques de Larosière'i juhitava kõrgetasemelise ELi finantsjärelevalve ekspertrühma 25. veebruari 2009. aasta aruannet, mis on koostatud Euroopa Ülemkogu kevadiseks kohtumiseks;
 - võttes arvesse komisjoni 8. aprilli 2009. aasta teatist arengumaade toetamise kohta kriisiga toimetulemisel (KOM(2009)160);
 - võttes arvesse ÜRO aastatuhande arengueesmärgi ja ELi liikmesriikide kohustusi anda abi nälja ja vaesusega võitlemisel;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 2,
- A. arvestades, et maailm on langemas veel sügavamasse kriisi, mille mõjust poole lootust pääseda ühelgi riigil ega sektoril; arvestades, et finantssektoris ilmnenud puudused on andnud löögi reaalmajandusele, põhjustades tööpuudust, elatusaseme langust ning olukorra, kus inimesed kardavad kõikjal oma kodudest ja pensionitest ilmajäämist;
- B. arvestades, et 150 miljonit inimest kannatab toiduainete hinnatõusu tõttu, ja arvestades, et ennustuste kohaselt tähendab majanduslangus sel aastal veel 50 miljonile inimesele töötuks jäämist ja 200 miljoni täielikus vaesuses elava inimese lisandumist;
- C. arvestades, et mõned doonorriigid on vähendanud arengumaadele antavat ametlikku arenguabi ja seadnud nii ohtu aastatuhande arengueesmärkide saavutamise;
- D. arvestades, et kasvava tööpuudusega võitlemine on esmatähtis ja et seejuures seisnevad peamised takistused jätkuvas usalduse puudumises ning raha- ja kapitaliturgudel valitsevas seisakus, mille tagajärg on väike tarbimine ja nõudlus; mõlemad takistused tuleb kiiresti kõrvaldada;

- E. arvestades, et praegust majanduslangust tuleks kooskõlas Lissaboni ja Göteborgi eesmärkidega ning kliimamuutustevastase ja energiatarbimise vähendamisele suunatud ülemaailmse võitlusega kasutada võimalusena jätkusuutlike investeeringute soodustamiseks ning inimväärsete töökohtade loomiseks ja kaitsmiseks,

Üldised märkused

1. tunneb heameelt, et G20 riigid tunnistavad, et ülemaailmne kriis nõuab globaalseid lahendusi ning integreeritud strateegiat usalduse, majanduskasvu ja tööhõive taastamiseks; on seisukohal, et sellega seoses tuleb järgmisel G20 riikide kohtumisel, mis toimub selle aasta varasügisel, võtta tõsisid järelemeetmeid;
2. on veendunud, et maailma juhtivate riikide ees olev ülesanne ei ole olemasoleva finants- ega majandussüsteemi lappimine, vaid tunnistamine, et viimasel 20 aastal valitsenud majandusalased arusaamad on osutunud valeks; on veendunud, et õigusliku reguleerimise ja turu vahel tuleb saavutada uus tasakaal, et suurenev ebavõrdsus on üks ebastabiilsuse põhjuseid ja et välja tuleb töötada uus õiguslik ja juhtimisraamistik; nõuab seetõttu uut ülemaailmset kokkulepet, mis põhineb jätkusuutlikkusel, võimaluste andmisel, sotsiaalsel õiglusel ja osalusel ning mis koosneb järgmistest komponentidest:
 - kooskõlastatud stimuleerivad fiskaalmeetmed
 - rahvusvahelise finantsüsteemi parem õiguslik reguleerimine ja järelevalve
 - üleminek keskkonnasäästlikule majandusele
 - inimväärse töö tagamine kõigile
 - õiglane kaubandus
 - mõjusam arengupoliitika
 - demokraatlik ja tõhus maailmakord;
3. rõhutab, et kõige tähtsam on reaalmajandusele kiiresti jälle hoog sisse saada, säilitada ja suurendada tööhõivet, kaitsta inimesi kriisi tagajärgede eest ning pöörata seejuures erilist tähelepanu kõige vaesematele ja haavatavamatele;
4. nõuab finantsturgude nõuetekohase toimimise taastamiseks kõigi vajalike meetmete võtmist, mis tähendab muu hulgas, et tingimata tuleb taastada siselaenude väljastamine ja rahvusvaheline kapitalivoog;
5. peab äärmiselt kahetsusväärseks, et G20 riigid ei avaldanud arvamust ülemaailmses kaubanduses ja rahanduses valitseva tasakaalustamatuse kohta, mis on praeguse majanduskriisi üks peamisi tekkepõhjusi, ning et G20 riigid ei suutnud kohasel moel sõnastada vajadust sellise majanduse taastamise paketi järele, mis seaks esikohale tööhõive, sotsiaalse kaitse ja keskkonnasäästlikule majandusele ülemineku; nõuab, et järgmisel G20 tippkohtumisel lähenetaks nendele teemadele jõulisemalt ja et kõigile taastamiskavade jätkusuutlikele rohelistele elementidele seataks eesmärgid;

Majanduskasvu ja tööhõive taastamine

6. tunneb heameelt Rahvusvahelisele Valuutafondile, teistele rahandusasutustele ja kaubanduse rahastamiseks ettenähtud 832 miljardi euro suuruse täiendava finantsabi andmise kokkuleppe üle ning kohustuse üle teha nõutaval määral jätkusuutlikke eelarvepoliitilisi jõupingutusi laenude väljastamise ning globaalse majanduskasvu ja tööhõive taastamise eesmärgil ja tagada samal ajal eelarvepoliitika pikaajaline jätkusuutlikkus; peab siiski kahetsusväärseks asjaolu, et üheski täiendavas Euroopat hõlmavas stimuleerivas fiskaalmeetmes kokkuleppele ei jõutud; tunnistas, et meetmete mänguruum on igas riigis erinev, aga et iga riik peab tegutsema oma võimaluste piires ja et EL tervikuna peaks kaaluma uute prioriteetide, nt eurovõlakirjade rahastamist; toetab kohustust pidada kinni eelarvepoliitika jätkusuutlikkusest ja avaliku sektori eelarvedistsipliinist, mida tuleks täita niipea, kui majandus taastub;
7. rõhutab, et keskpangad peavad tagama majanduse taastamist toetava rahapoliitika ning toetama hindade stabiilsuse tagamisel erakorralisi majanduspoliitilisi meetmeid ja tavapärasest erinevaid poliitilisi vahendeid; on seisukohal, et praeguse majanduslanguse tõttu tuleb keskpankade ülesandeid laialt tõlgendada;
8. võtab teadmiseks, et G20 riigid kohustuvad võtma kõiki vajalikke meetmeid finantssüsteemi krediidivoo taastamiseks, aga on veendunud, et usalduse taastamiseks pankadevahelisel rahaturul ja rahaturu osaliste vahel on tingimata vaja mõjusamaid meetmeid; on seisukohal, et G20 riigid ei saavutanud kokkulepet selles, et esmatähtis on tegeleda riskantsete varade probleemiga ja selliste varade hindamisega, et peatada finantskriis ja loota seejärel turu taastumist;
9. toetab laenude väljastamise taastamise raamistikku, kuid on veendunud, et selgete suuniste kehtestamise abil tuleb tagada, et riikide sekkumine pangasüsteemi rekapitaliseerimise, ajutise riigistamise või likviidsuse tagamise kaudu ei moonutaks konkurentsi; rõhutab lisaks, et pangad, kes on saanud nendest sekkumismeetmetest kasu, peavad kiiresti hakkama jälle ettevõtjatele, sh VKEdele, ja eraisikutele laenu väljastama; vastasel korral ootavad pankasid sanktsioonid; rõhutab, et oluline on tagada, et eelarvevahenditest eraldatud raha, mida pangad saavad, kasutatakse laenude väljastamise taastamiseks ja mitte dividendide ega boonuste maksmiseks;
10. tunneb heameelt, et madala sissetulekuga riikidele eraldatakse 50 miljardit dollarit, ja nõuab, et see raha makstaks kiiremas korras välja mitte laenuna, vaid otsetoetustena, et toetada sotsiaalset kaitset ja kaubanduse arengut;

Finantssektori õigusliku reguleerimise ja järelevalve tugevdamine

11. kiidab heaks G20 riikide antud hinnangu finantssektori nõrkustele ja tunneb heameelt, et G20 riigid võtavad endale kohustuse luua riikidevahelisel suuremal kokkukuuluvusel ja süstemaatilisel koostööl põhinev tugevam järelevalve- ja õigusraamistik, kuid peab siiski kahetsusväärseks, et seni ei ole finantssüsteemi põhiprintsiipide ulatuslikumat läbivaatamist ette võetud; on seisukohal, et need otsused ei tohi ELi takistada olemast reguleerimis- ja järelevalvenõuete ulatuse osas ambitsioonikam;

12. toetab makromajanduse ja finantsriskidest ülevaate andmiseks ülesehitatud institutsionaalset struktuuri, mille eesmärk on välja töötada ühised õigusaktide põhimõtted ja standardid; mõistab vastuseisu ülemaailmse reguleeriva asutuse asutamisele, kuid rõhutab, et tähtis on jagada ühiseid põhimõtteid ja tagada finantsteenuste valdkonda käsitlevate eeskirjade sarnasus, et toime tulla maailmaturu osalistega;
13. tunneb heameelt, et kõiki süsteemi seisukohalt vajalikke institutsioone, turgusid ja vahendeid (sh riskifonde) otsustati reguleerida ning need järelevalve alla võtta, kuid on veendunud, et ülemääraste spekulatsioonide vältimiseks on vaja edasisi meetmeid ning et õigusaktid ja järelevalvemeetmed peavad hõlmama selliseid tegevusi, mille mõju eraldi võetuna ei saa pidada süsteemi seisukohalt oluliseks, kuid mis teiste tegevustega koosmõjus kujutavad endast ohtu finantsstabiilsusele; kiidab heaks ettepanekud, mis tehti bilansivälise ohtude paremaks hindamiseks ja võõrkapitalile suuremate piirangute seadmiseks pangandussüsteemis; säilitab erilise valvsuse finantsasutustes palkasid ja hüvitisi puudutavate põhimõtete tegeliku järgimise suhtes ning kutsub ELi üles selles vallas vastu võtma karmimaid meetmeid, sh õigusaktide ettepanekuid; väljendab kahtlust tegevusjuhendite tõhususest selles vallas;
14. tunneb heameelt kavatsuse üle saavutada kokkulepe ühtsete raamatupidamisstandardite osas, kuid taunib asjaolu, et Raamatupidamisstandardite Nõukogu muutis USA turuosaliste jaoks õiglase väärtuse määratlust, ning nõuab tungival, et komisjon kohandaks rahvusvahelise raamatupidamise standardit nr 39 vastavalt nimetatud muudatusele, ilma Rahvusvahelise Raamatupidamise Standardite Nõukogu otsust ootamata;
15. peab kahetsusväärseks, et G20 riigid ei leppinud kokku konkreetsetes maksuparadiiside vastastes meetmes, kuigi koostööst keelduvate riikide nimekiri on juba olemas ning eelarve-, majandus- jm poliitiliste vahendite kasutamise abil oleks võimalik muuta ohud positiivseteks tulemusteks; soovib ELil võtta ühenduse tasandil vastu asjakohane õiguslik raamistik äritegevuse piiramiseks nende riikidega ja kutsub oma USA partnereid üles sama tegema; kutsub G20 riike üles leppima järgmisel tippkohtumisel kokku kooskõlastatud ja tõhusates meetmetes, et kõrvaldada kõik maksuparadiisid ja õiguslikult vähereguleeritud finantsasutused ning kaotada lüngad selliste riikide maksuseadustes jt õigusaktides, kus on isegi suurtes finantskeskustes võimalik maksude tasumist suures osas vältida;

Meie globaalsete finantsasutuste tugevdamine

16. väljendab nõusolekut otsuse suhtes, millega nähakse ette kõigi G20 riikide ning Hispaania ja Euroopa Komisjoni kaasamine finantsstabiilsuse foorumisse ja finantsstabiilsuse järelevalvenõukogusse ning Rahvusvahelise Valuutafondi võimalikult kiire reformimine hääletuskorra, kvootide, töömeetodi ja laenudega seotud tingimuste laadi osas; tunneb heameelt täiendavate rahaliste vahendite eraldamise üle ja G20 liikmete poolt endale võetud kohustuse üle tunnustada Rahvusvahelise Valuutafondi sõltumatust järelevalvefunktsioonide täitmisel; rõhutab, et koostöös Rahvusvahelise Valuutafondiga saab finantsstabiilsuse järelevalvenõukogu täita talle pandud eesmärged ainult siis, kui kõik riigid on valmis arvestama mõlema institutsiooni

antud hinnangute ja soovitustega; nõuab tungivalt, et ELi läbirääkimisjuhid püüdleksid finantsstabiilsuse järelevalvenõukogu otsustusprotsessi reaalse läbipaistvuste ja usaldusväarsuse poole;

17. on veendunud, et arengumaad peavad rahvusvahelistes finantsasutustes paremini esindatud olema; nõuab seetõttu juhtimissüsteemi reformimist, milles tuleb kokku leppida järgmisel Maailmapanga ning Rahvusvahelise Valuutafondi rahandus- ja finantskomitee kohtumistel; tunneb heameelt kohustuste üle tagada rahvusvaheliste finantsinstitutsioonide juhtivate ametikohtade täitmisel avatud, läbipaistev ja tulemusepõhine valikuprotsess; nõuab seetõttu tungivalt, et EL väljendaks oma arvamust ühehäälselt;
18. nõuab maailmamajanduse ja globaalse finantssektori juhtimissüsteemi laiaulatuslikku reformi, et võidelda ebavõrdsusest, puudulikust juhtimisest ja ülemaailmsest tasakaalustamatusest tulenevate probleemidega, mis tekitasid ülesuurte rahuldamata vajaduste tingimustes moonutatud nõudluse; on veendunud, et see reform peab parandama demokraatiat, läbipaistvust, usaldusväarsust ja tõhusust, tagama rahvusvaheliste majandusinstituutide ja finantsasutuste poliitika ja menetluste sidususe, korrigeerima Washingtoni konsensust ja Rahvusvahelise Valuutafondi ja Maailmapanga meetmete ideelisi aluseid ning asendama nende institutsioonide autoriteeti vähendava usu turgude enesekorrastuslikku iseloomu üldsuse laiaulatusliku huvi kaitsmise eesmärgil riigi vastutuse tunnustamisega;

Proteksionismiga võitlemine ning maailmakaubanduse ja investeringute edendamine

19. tunneb heameelt lubaduse üle edendada maailmakaubandust ja ülemaailmsed investeringuid, tõrjuda proteksionismi, pühenduda endiselt aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele ja täita ametlikku arenguabi puudutavad kohustusi, sh kaubandusabiga ja võlakoorma kergendamise seotud kohustus ning Gleneagles'i kohtumisel võetud kohustusi, eelkõige Sahara-taguse Aafrika suhtes, kuid peab kahetsusväärseks, et kaubandusabi täiendamiseks rahastamiseks puudub vastav kohustus; kutsub üles järgmisel G20 tippkohtumisel käsitlema maailmakaubandussüsteemi ja WTO juhtimissüsteemi reformi, et edendada õiglast kaubandust, pidurdada ebavõrdsuse suurenemist põhja ja lõuna vahel, parandada kaubandus-, sotsiaal- ja keskkonnapoliitika sidusust ning muuta WTO demokraatlikumaks, läbipaistvamaks ja usaldusväärsemaks;
20. tunneb heameelt, et kaubanduse rahastamiseks eraldati 250 miljardit dollarit, tänu millele on võimalik juurde pääseda lühiajalisele krediidile; tunneb siiski ärevust maailmakaubanduse languse pärast, mis ähvardab ülemaailmselt majanduslangust veelgi süvendada; rõhutab, kui oluline on Doha läbirääkimistevooriga kiiresti ja edukalt ühele poole jõuda; on veendunud, et selle eesmärgi saavutamiseks peab tööstusriikide läbirääkijatele olema riigipeade ja valitsusjuhtide poolt antud korraldus järgida läbirääkimistel Doha arengukava läbirääkimistevooru keskset eesmärki, mis seisneb maailmakaubandussüsteemis valitseva ja arengumaid kahjustanud ebavõrdsuse kõrvaldamises;
21. kutsub ELi liikmesriike üles tutvustama meetmeid ja vahendeid, mida on rakendatud

arengumaades valitseva kriisiga võitlemiseks, et EL saaks võtta kooskõlastatud meetmeid; nõuab sellisel teel määratletud ja järgmises arengu rahastamist käsitlevas Monterrey aruandes hinnatavate meetmete rakendamist;

Kõigi jaoks õiglase ja jätkusuutliku kriisist taastumise tagamine

22. tunneb heameelt, et G20 riigid kohustuvad kasutama stimuleerivate fiskaalmeetmete paketi tehtud investeeringuid rohelisema ja jätkusuutlikuma maailmamajanduse arendamiseks eesmärgiga ehitada kogu maailmas üles keskkonnasäästlik ühiskond; toetab uuesti võetud kohustust jõuda 2009. aasta detsembris Kopenhaagenis toimuval ÜRO kliimamuutuste konverentsil kokkuleppele; kutsub komisjoni üles koostama ettepanekud selle kohta, kuidas teha selles küsimuses edusamme ja kuidas seada häbiposti need liikmesriike, kelle tegutsemine ei ole piisav;
23. kutsub G20 riike üles võtma järgmisel tippkohtumisel vastu inimväärse töö tegevuskava, mis peaks sisaldama kohustusi järgida kõikjal tööalaseid inimõigusi, peamisi tööstandardeid ja laste töö keelustamise nõuet, luua töökohti ning võimalusi töö ja sissetuleku saamiseks, tagada haridus, koolitus ja aktiivne tööturupoliitika, sotsiaalse kaitse asjakohane tase ning sotsiaalne dialoog kui konfliktide lahendamise ja progressi soodustamise vahend; on veendunud, et Maailmapanga ja Rahvusvahelise Valuutafondi abiga seatud tingimused tuleks läbi vaadata, et võtta arvesse nimetatud tegevuskava ja et asetada jätkusuutlikkus, sotsiaalne õiglus ja inimväärne töö rahvusvahelise koostöö keskmesse;
24. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon, nõukogule, komisjonile, G20 juhtidele, eurorühmale, Euroopa Keskvangale, liikmesriikide parlamentidele, Regioonide Komiteele ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele.